

Olli Taipale

4.5.2026

Lausunto Talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain 65 b §:n muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain 65 b §:n muuttamisesta (HE 61/2026 vp; jäljempänä myös muutosehdotus) ja toteamme seuraavaa:

Energiateollisuus ry on todennut kuormanohjausrajapinnan käyttöönottoaikataulusta lausunnoissaan 9.2.2026 sekä 31.3.2026 sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen sekä sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta (dnro: VN/11280/2025):

”Yleisenä huomiona Energiateollisuus haluaa nostaa esiin kuormanohjausrajapinnan käyttöönoton aivan liian tiukan käyttöönoton aikataulun. Sähkömarkkinalain mukaan palvelun tulee olla käytössä 1.9.2026. Lausuntokierroksella olevat asetusmuutokset edellyttävät tietojärjestelmämuutoksia mm. joustopalveluntarjoajille, datahubille ja jakeluverkkoyhtiöille. Tavanomainen tietojärjestelmämuutoksen käyttöönottomallimalli sisältää lainsäädännön ja asetusten valmistumisen, teknisen määrittelyn laatimisen, järjestelmämuutosten toteutuksen, kattavan testausvaiheen, testausvaiheen virheiden korjausvaiheen sekä lopulta muutosten viemisen tuotantoympäristöön. Jokainen vaihe on välttämätön, jotta järjestelmien toimivuus ja tietojen oikeellisuus voidaan varmistaa.

Kuormanohjausrajapinnan osalta työ teknisen määrittely ja järjestelmämuutokset ovat toimialalla jo käynnistyneet, mutta toteutusaikataulu on silti liian kireä. Katsomme, että siirtymäaika on kohtuullinen vain, jos toteutukselle varataan vähintään 12 kuukautta lainsäädännön voimaantulon jälkeen. Tämä aika on välttämätön, jotta kaikki osapuolet voivat toteuttaa, testata ja ottaa muutokset hallitusti käyttöön ilman, että tietojärjestelmien luotettavuus tai sähkömarkkinoiden toimivuus vaarantuu.”

Pidämme muutosehdotusta aikaisemmin annettujen lausuntojemme sisällöt huomioivana ja täten myös kannatettavana. Pidämme tärkeänä, että ehdotettu teksti pysyy sisällöltään muuttumattomana myös tämän käsittelyn jälkeen. Tämän myötä kuormanohjauspalvelun käyttöönotto tapahtuu porrastetusti siten, että palvelu on tosiasiallisesti mahdollista ottaa käyttöön jakeluverkonhaltijoiden toimesta heti 1.9.2026 tai viimeistään siirtymäajan päättyessä eli 1.6.2027 mennessä.

Näemme, että suurimmat taloudelliset hyödyt kuormanohjausrajapinnan käyttöönoton porrastuksessa saavutetaan muutosehdotuksessa esitetyllä sisällöllä, koska

Energiateollisuus ry

Eteläranta 10, 00130 Helsinki

www.energia.fi

siirtymäaika antaa liikkumavaraa toteuttaa tarvittavat järjestelmämuutokset kohtuullisessa ajassa, mikäli toteutus ei ole jo valmis. Samalla porrastettu siirtymä antaa lähes valmiiden ja valmiiden toteutusten osalta mahdollisuuden hyödyntää kehitystä heti palvelun suunnitellun käyttöönoton hetkellä.

Haluamme nostaa yleisellä tasolla huomioon huolestamme säädösten kautta tehtävistä nopeista tietojärjestelmämuutoksista. Tietojärjestelmämuutoksille on varattava riittävästi aikaa kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Tietojärjestelmämuutoksia tulee toteuttaa lähtökohtaisesti hajautettujen järjestelmien sijaan keskitettyihin järjestelmiin, aina kun mahdollista huomioiden riittävä toteutusaika. Keskitettyjen ratkaisuiden muutokset ovat lähes poikkeuksetta tehokkaampia kustannustehokkuudeltaan.